

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ НАН УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної установи
«Інститут всесвітньої історії НАН України»
член-кореспондент НАН України,
доктор історичних наук, професор
Кудряченко А.І.

2025 р.

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ
до аспірантури
Державної установи
«Інститут всесвітньої історії НАН України»
у 2025 році

Ухвалено Вченою радою
ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»
(протокол № 3 від «15» Травня 2025 р.)

Київ – 2025

1. Загальні положення

Правила прийому до аспірантури Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України» у 2025 р. (далі – Правила) розроблені відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. за № 1556-VII; Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затвердженого наказом МОН України від 07 лютого 2025 р. за № 168 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. за № 261, зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. за № 502; Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року за № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року за № 1021) відповідно до отриманих ліцензій МОН України, зокрема з урахуванням наказу МОН України «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року за № 1021, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 грудня 2024 року за № 1833/43178; наказу МОН України від 13 березня 2023 року за № 86-л «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні»; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців» від 26 серпня 2015 р. за № 658; наказу МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 р. за № 1151, зареєстрованого Міністерством юстиції України 25.11.2015 р. за № 1460/27905; Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації науково-

педагогічних і наукових кадрів» від 03.05.2024 за № 507; наказу МОН України від 24.06.2024 за №910 «Про деякі особливості набуття та поновлення статусу здобувача вищої освіти у 2024 році».

2. Вимоги щодо вступників до аспірантури

2.1 Аспірантура є основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

2.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

2.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється в аспірантурі ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» (далі – Інститут) за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням), а також за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

2.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється в аспірантурі Інституту очною та заочною формами навчання. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

2.5. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умов, визначених Порядком відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2015 р. № 658.

2.6. Прийом до аспірантури здійснюється за галуззю знань В - Культура, мистецтво та гуманітарні науки, за спеціальністю В9 – Історія та археологія (ліцензований обсяг – 10 осіб).

2.7. Правила прийому до аспірантури Інституту діють з 29 квітня 2025 року до 31 грудня 2025 року, з урахування можливих змін, внесених МОН України до Правил вступу у 2025 році.

3. Організація прийому до аспірантури

3.1. До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі

необхідні для вступу документи згідно з цими Правилами. Підстави для відмови особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури визначено п. 4.3. Положення про Приймальну комісію ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України».

3.2. Вступники до аспірантури після проведення вступних випробувань особисто подають до відділу аспірантури такі документи:

- заяву на ім'я директора Інституту;
- особовий листок з обліку кадрів з фотокарткою;
- автобіографію;
- медичну довідку про стан здоров'я встановленого зразка;
- копії дипломів (спеціаліста, магістра) із копією додатку до кожного диплому;
- результати успішного складання ЄВІ та ЄВВ;
- копію трудової книжки (якщо є у наявності);
- три фотокартки (3x4);
- копію паспорта громадянина України (перша, друга та сторінка з реєстрацією), або копія ID-карти;
- копію ідентифікаційного коду;
- наукову доповідь (реферат) з обраної наукової спеціальності на тему, наближену до теми майбутнього наукового дослідження;
- дослідницьку пропозицію з обраної наукової спеціальності з обґрунтуванням розробки теми наукового дослідження;
- згоду на збір та обробку персональних даних;
- список та копії наукових публікацій (якщо є в наявності);
- копію військово-облікового документа (для військовозобов'язаних - військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників - посвідчення про приписку до призовних дільниць);
- у разі потреби, документ про визнання особи органами медико-соціальної експертизи особою з інвалідністю.

3.3. Оригінали паспорта, дипломів про вищу освіту, копії результатів успішного складання ЄВІ та ЄВВ пред'являються вступником особисто при

поданні документів.

3.4. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, виданий іноземним закладом вищої освіти (далі – ЗВО), допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами за умови наявності рішення Міністерства освіти і науки України про визнання в Україні іноземного документа про освіту, винесеного на підставі здійсненої перевірки автентичності документів про освіту та встановлення еквівалентності кваліфікації отриманої освіти.

4. Організація і проведення конкурсу

4.1. Для проведення прийому до аспірантури створюється приймальна комісія Інституту, склад, завдання, функції та порядок створення й діяльності якої визначено Положенням про Приймальну комісію ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України».

4.2. Умовою допуску до вступних випробувань в Інституті є успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 році та успішне складання ЄВІ в 2023, або 2024, або 2025 роках з оцінкою за кожен з його блоків не менше ніж 150 балів.

4.3. Вступники до аспірантури складають вступні випробування:

- співбесіда із вступником на предмет представлення дослідницької пропозиції;

- іспит зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра зі спеціальності «Історія та археологія», ОНП – «Історія», спеціалізація - всесвітня історія);

- іспит з іноземної мови (в обсязі рівня вищої освіти – рівня магістра).

4.4. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування зі спеціальності.

4.5. Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

4.6. Вступні випробування до аспірантури проводяться підрозділом

Приймальної комісії – предметною комісією, склад, завдання, функції та порядок створення й діяльності якої визначено Положенням про Приймальну комісію ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» та відповідним наказом директора Інституту.

4.7. Вступні випробування з іноземної мови проводяться в Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України за нормами й вимогами цієї установи.

4.8. Конкурсний бал вступників до аспірантури обчислюється як сума результатів (вираховується середній бал) вступних іспитів зі спеціальності, іноземної мови, оцінки за наукову доповідь та реферат за національною шкалою оцінювання та за необхідності додаткового іспиту.

4.9. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Інституту протягом одного календарного року. Дійсність результатів ЄВІ визначається МОН України.

4.10. На підставі результатів вступних іспитів до аспірантури Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника окремо.

4.11. Усі питання, пов'язані з прийомом на навчання, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії оприлюднюються на офіційному вебсайті Інституту не пізніше наступного дня після їх прийняття.

4.12. За рішенням Приймальної комісії, у разі одержання однакових оцінок, переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, які мають: диплом про вищу освіту з відзнакою, досвід міжнародного стажування, публікації у фахових виданнях та у виданнях України, що включені до міжнародних наукометричних баз. При ухваленні рішення Приймальна комісія може брати до уваги наявність додаткових підстав для переваг.

5. Схема формування оцінки на вступних іспитах зі спеціальності

5.1. Максимальна кількість балів, які може отримати вступник за іспит – 100 балів. Форма проведення іспиту – усна. Час проведення іспиту – 120 хвилин. Білет складається з трьох питань, що потребують розгорнутих

відповідей. Відповідь на кожне питання оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів.

5.2. Критерії оцінювання.

Оцінюються такі результати:

- Знання основних термінів і понять, вміння використовувати їх на практиці;
- Обізнаність із провідними концепціями в предметній області;
- Вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між історичними явищами та процесами, а також їх впливи на розвиток історичної науки в світі і в Україні;
- Вміння послідовно і чітко викласти свою думку щодо проблематики дисципліни.
- Вміння використовувати набуті знання

5.3. Схема формування оцінки:

— відповідь змістовна, добре структурована, чітко сформульована і аргументована, продемонстровано знання і розуміння основних термінів і концепцій, процесів і тенденцій, основних праць з проблематики предмету – 21-30 балів;

- відповідь змістовна, аргументована, продемонстровано знання і розуміння основних термінів і концепцій, процесів і тенденцій, основних праць з проблематики курсу, проте наявні окремі помилки – 16 – 20 балів;

– відповідь відображає розуміння основних концепцій і знання матеріалу, проте не розкриває питання повністю, без належної аргументації і логіки викладення – 11 – 15 балів;

– відповідь фрагментарна, допущено грубі помилки, в цілому зміст викликає суттєві зауваження – 6 – 10 балів;

– відсутня відповідь на питання, помічено порушення аспірантом принципів академічної доброчесності – 0 балів;

– під час відповіді на всі три питання в екзаменаційному білеті вступник виявляє виняткову глибину своїх знань та аналітичних здібностей – додаткові 10 балів до загальної оцінки.

5.4. Співбесіда зі вступником та додаткове вступне випробування проводяться предметною комісією під час іспиту зі спеціальності.

5.5. Результати співбесіди, іспиту зі спеціальності та додаткового іспиту оцінюються за стобальною шкалою:

- «відмінно» - від 90 до 100 балів (А);
- «добре» - від 75 до 89 (В) балів;
- «задовільно» - від 60 до 74 балів (Е),
- «незадовільно» - від 1 до 59 балів (Д).

5.6. Вступник, який отримав менше 60 (шістдесяти) балів, до подальших вступних випробувань не допускається.

6. Етапи вступної кампанії

6.1. Прийом документів, графік вступних іспитів та зарахування вступників до аспірантури проводяться у строки, визначені розпорядженням Президії НАН України, з урахуванням Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році, затвердженого наказом МОН України від 07 лютого 2025 р. за № 168 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році».

6.2. Інформація про строки прийому документів висвітлюється в оголошенні про прийом до аспірантури, яке розміщується на веб-сайті Інституту всесвітньої історії НАН України (<https://ivinas.gov.ua/uk/pidgotovka-naukovikh-kadriv.html>).

Плануються наступні етапи вступної кампанії у 2025 р.:

ОСНОВНІ ЕТАПИ ВСТУПНОЇ КАМΠΑНІЇ	ТЕРМІНИ
Вступ на очну форму здобуття освіти	
Реєстрація заяв та документів вступників для участі в конкурсному відборі	03 вересня – 17 вересня 2025 року
Закінчення реєстрації заяв та документів вступників для участі в конкурсному відборі	17 вересня 2025 року
Проведення вступних випробувань	18 вересня – 19 вересня 2025 року

Виконання вимог до зарахування	27 вересня – 30 вересня 2025 року
Зарахування вступників	30 вересня 2025 року
Вступ на заочну форму здобуття освіти	
Реєстрація заяв та документів вступників для участі в конкурсному відборі	03 вересня – 30 вересня 2025 року
Закінчення реєстрації заяв та документів вступників для участі в конкурсному відборі	30 вересня 2025 року
Проведення вступних випробувань	6 жовтня – 10 жовтня 2025 року
Виконання вимог до зарахування	13 жовтня – 18 жовтня 2025 року
Зарахування вступників	20 жовтня 2025 року

До правил прийому до аспірантури Інституту можуть бути внесені зміни у разі, якщо розпорядженням Президії НАН України будуть визначені інші терміни.

а. Перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури, зміст, форма і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту не пізніше ніж за 2 місяці до початку вступної кампанії.

7. Зарахування до аспірантури

а. Зарахування до аспірантури проводиться наказом директора Інституту на підставі рішення Приймальної комісії за результатами проведення вступних випробувань.

б. Набір до аспірантури за рахунок державного замовлення здійснюється на підставі обсягу підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру, визначеного для Інституту Президією НАН України, а також за рахунок контракту за кошти фізичних або юридичних осіб.

с. Кожному аспіранту одночасно з його зарахуванням наказом директора Інституту призначається науковий керівник.

д. Науковий керівник аспіранта здійснює кваліфіковане наукове керівництво роботою над дисертацією і, разом із завідувачем відділу

аспірантури, контролює виконання індивідуального плану. На здійснення наукового керівництва одного аспіранта його керівнику відводиться

навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановленого Установою для наукових працівників.

е. Кількість аспірантів, прикріплених до наукового керівника – доктора наук, – не повинна перевищувати 5 осіб одночасно, а для наукового керівника – кандидата наук – 3 особи.

ф. Особам, зарахованим за державним замовленням до аспірантури, стипендія призначається з дня їх зарахування у розмірі та в порядку, визначених Положенням про стипендіальне забезпечення здобувачів вищої освіти третього рівня ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України».

г. Аспірант несе особисту відповідальність за якісне і вчасне написання дисертації, недопущення академічного плагіату в дисертаційному дослідженні, дотримання етики науковця та принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про академічну доброчесність наукових працівників та здобувачів вищої освіти третього рівня ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України».